

18. februar 2022

Høringsnotat - forslag om endringer i forskrifter om fiske etter anadrome laksefisk i sjø og vassdrag

Miljødirektoratet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag og forskrift 15. mars 2021 nr. 797 om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen. **Høringsfristen er 31. mars 2022.** Forslaget omfatter nødvendige endringer av gjeldende fiskebestemmelser i sjø og vassdrag, jf. Miljødirektoratets retningslinjer for regulering av fiske etter anadrome laksefisk fra 2021. Endringene skal tre i kraft fra sesongen 2022. Det høres på endringer i fiskebestemmelser i 33 vassdrag og i de to sjøregionene Drammensfjorden og Tanafjorden med tilstøtende sjøområder.

I forbindelse med justeringen av fiskebestemmelsene har direktoratet den 16. februar mottatt brev fra Klima- og miljødepartementet. I brevet står det blant annet at: *For å sikre at fisket skal være bærekraftig er det et vilkår i naturmangfoldloven at laksebestandene det fiskes på skal ha et høstbart overskudd. Ved å kun høste av et slikt overskudd, sikrer man at fisket ikke reduserer gytebestanden. For å sikre at også fremtidige generasjoner kan få glede av kulturen og tradisjonene tilknyttet sjølaksefisket, må hensynet til laksen veie tyngst.*

Det framgår videre at "i områder hvor laksebestandene produserer et høstbart overskudd, skal kulturelle og næringsrelaterte hensyn vektlegges i reguleringsprosessen. Departementet ber om at siste tilgjengelig kunnskapen om utviklingen i laksebestandene i de ulike regioner vektlegges i mellomreguleringen.

I arbeidet med høringsforslaget har direktoratet vurdert den siste tilgjengelige kunnskapen, og forslagene til justeringer som sendes på høring er resultatet av denne vurderingen.

1. Bakgrunn for høringen

Gjeldende bestemmelser om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag og sjøen trådte i kraft i 2021. Til grunn for reguleringene ligger bl.a. beskatningsråd fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) og Miljødirektoratets [retningslinjer for regulering av fiske etter anadrome laksefisk fra 2021](#) (retningslinjene). Det framgår av retningslinjene at det legges opp til at fiskebestemmelsene reguleres hvert femte år. I mellomår åpnes det kun for helt nødvendige endringer til fiskebestemmelser. Følgende forhold regnes som nødvendige endringer:

- Behov for å redusere beskatningen grunnet vesentlig lavere innsig enn forutsatt ved innføring av gjeldende fiskebestemmelser.
 - Behov for justeringer grunnet ny kunnskap om bestandssituasjonen som viser at gjeldende bestemmelser er fastsatt på feil grunnlag (feil i kunnskapsgrunnlaget).
 - Det kan åpnes for fiske ved etablering/revitalisering av lokalt forvaltningsorgan der dette har vært fraværende/dårlig fungerende.
-

- Det kan åpnes/unnlates å åpnes for fiske i vassdrag/deler av vassdrag ved forbedret/manglende fangstrapportering.
- Det kan åpnes for fiske i vassdrag og tilgrensende sjøområder etter behandling mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*, når vassdraget har blitt friskmeldt av Mattilsynet, eller Mattilsynet har godkjent fisket, og bestandssituasjonen og andre forhold tilsier at fisket kan åpnes.
- Det kan unnlates å åpnes for fiske dersom krav om at en forholdsmessig del av fisket forvaltes til fordel for allmenheten ikke er oppfylt der staten har bevilget vesentlige økonomiske midler til tiltak.

Lokal forvaltning hadde frist til å sende sine endringsinnspill til statsforvalter innen utgangen av november. Statsforvalter har vurdert de innkomne innspillene og eventuelle andre behov for endringer, før disse ble oversendt til Miljødirektoratet.

Noen av de innkomne innspillene er ikke innenfor hva som regnes som nødvendige endringer. Disse blir ikke omtalt i høringen. Avsendere av forslag som er vurdert å falle utenfor formålet med mellomreguleringen vil få en skriftlig tilbakemelding om dette.

Vi ber høringsinstansene om kun å gi innspill til de forslagene til de endringer som er på høring.

2. Rettslig grunnlag

Høsting av anadrome laksefisk skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov, jf. naturmangfoldloven § 15. Vedtak om å tillate høsting av anadrome laksefisk er hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven § 33. Etter forskrift 20. juni 2003 nr. 736 om åpning for fiske etter anadrome laksefisk, kan Miljødirektoratet gi nærmere bestemmelser om fisketider, hvor det skal åpnes for fiske samt om fangstkvantum. Gjeldende fiskebestemmelser er fastsatt i forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag og forskrift 15. mars 2021 nr. 797 om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen.

Høstbart overskudd som vilkår for å åpne fiske

Vedtak om å tillate høsting av anadrome laksefisk etter lakse- og innlandsfiskloven § 33 fattes i samsvar med naturmangfoldloven og lakse- og innlandsfisklovens formål, som bl.a. er sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere. At vedtak skal fattes i samsvar med lakse- og innlandsfisklovens formål, betyr at "fiske bare kan tillates når det er forsvarlig ut fra den brede samfunnsmessige vurdering som ligger til grunn for lovens formål.", jf. Ot. prp. nr. 29 (1991-92) Om lov om laksefisk og innlandsfisk mv., side 60. Høsting av anadrome laksefisk kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd, jf. naturmangfoldloven § 16 tredje ledd. Sett i sammenheng med forvaltningsmålet for arter, jf. naturmangfoldloven § 5, legger Miljødirektoratet til grunn at en beslutning om å åpne for høsting i hovedsak må bygge på vitenskapelig kunnskap som tilsier at de aktuelle bestandene produserer et høstingsverdig overskudd. Dette innebærer at høstingen skal være bærekraftig, noe som bl.a. betyr at bestandene skal kunne utvikle seg innenfor sikre biologiske rammer.

Fangstrapportering

Den som fisker anadrome laksefisk har oppgaveplikt, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 44. I vassdrag skal rettighetshaverne sende oppgave over fangsten i vassdraget til statsforvalteren innen to uker etter siste fiskedag, jf. forskrift 25. februar 2003 nr. 256 om oppgaveplikt og redskaper som er

tillatt benyttet ved fiske etter anadrome laksefisk § 1. I vassdrag hvor fangstopp-gave ikke innleveres, skal det som hovedregel unnlates å åpne for fiske etter anadrome laksefisk, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 44 tredje ledd andre punktum.

3. Vektlegging av samiske interesser

Naturmangfoldloven § 14 andre ledd og lakse- og innlandsfiskloven § 3 fastslår at det ved vedtak i medhold av disse lovene som vil berøre samiske interesser direkte, skal, innenfor rammen av de bestemmelser som gir hjemmel for vedtaket, legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Det betyr at hensynet til fiskeressursen som del av grunnlaget for samisk kulturutøvelse skal vektlegges. Forslaget om å ikke åpne for fiske med kilenot og lakseverp i kommunene Berlevåg, Tana og Gamvik, samt ytre deler av kommunene Lebesby og Nordkapp, har til formål å beskytte bestandene mot ytterligere overbeskatning og å bedre bestandssituasjonen for tanalaksen. Etter Miljødirektoratets vurdering vil dette være et vern av fiskeressursen som del av det materielle grunnlaget for samisk kulturutøvelse.

Sametinget ble informert om innholdet i høringsforslaget den 31. januar, og de vil komme med sine innspill til forslaget i sin høringsuttalelse.

4. Kunnskapsgrunnlaget

Det sentrale kunnskapsgrunnlaget for reguleringen av fiske etter laks er beskatningsråd, statusrapporter for norske laksebestander og klassifisering av tilstanden til 430 norske sjørretbestander fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning. I tillegg benyttes fangststatistikk og kunnskap som er innhentet gjennom lokale fiskeundersøkelser. Kunnskap om bestandstilstand og påvirkningsfaktorer vurderes generelt til å være god når det gjelder laks, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10. For sjørret har VRL utviklet et forenklet klassifiseringssystem, basert tilgjengelig informasjon om bestander og på kartlegging av menneskeskapt påvirkning som virker på bestandene. Dette klassifiseringssystemet brukes som grunnlag i forvaltningen av sjørretbestandene. Kunnskapen om sjørøyebestandene er foreløpig noe dårligere. Som følge av dette vil føre-var-prinsippet bli tillagt stor vekt ved reguleringen av fisket etter sjørret og sjørøye, jf. naturmangfoldloven § 9.

Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget for de foreslåtte bestemmelsene i Tanafjorden med tilstøtende sjøområder, så omtales dette under forslag til endringer av forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen.

5. Forslag om endringer i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag

Miljødirektoratet foreslår å endre fiskebestemmelsene i 33 vassdrag. Nedenfor følger en oversikt over hvilke vassdrag det foreslås endringer i, gruppert etter hovedbegrunnelse. Hvilke endringer som foreslås i det enkelte vassdrag knyttet til art, fisketid og fangstkvantum, framgår av vedlagte forslag til forskrift om endringer i forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag (vedlegg 1).

Vassdrag med behov for justeringer grunnet ny kunnskap om bestandssituasjonen som viser at gjeldende bestemmelser er fastsatt på feil kunnskapsgrunnlag

028.22Z Nordre Varhaugelv (Hå kommune)

I VRL sin beskatningsvurdering, som lå til grunn for hovedrevisjonen, var det lagt vekt på usikkerhet i fangsttallene fra vassdraget de siste årene. Dette var imidlertid basert på en misforståelse, og det

har i ettertid vist seg at rettighetshaverne hadde fått inn fangstrapporter fra langt flere fiskere/ grunneiere de siste årene enn det som hadde blitt lagt til grunn. Etter at dette ble oppklart, har VRL endret sin vurdering til at forvaltningsmålet er nådd for denne bestanden, og at det sannsynligvis har vært et større høstbart overskudd enn det som har blitt utnyttet. Ved reguleringen i 2021 ble døgnkvoten mot lokalt ønske satt til én laks. Miljødirektoratet foreslår at døgnkvoten økes til to laks per fisker.

028.21Z Søndre Varhaugelv (Hå kommune)

I VRL sin beskatningsvurdering, som lå til grunn for hovedrevisjonen, var det lagt vekt på usikkerhet i fangsttallene fra vassdraget de siste årene. Dette var imidlertid basert på en misforståelse, og det har vist seg at rettighetshaverne hadde fått inn fangstrapporter fra langt flere fiskere/ grunneiere de siste årene enn det som hadde blitt lagt til grunn. Etter at dette ble oppklart har rådet endret sin vurdering til at forvaltningsmålet er nådd for denne bestanden, og at det sannsynligvis har vært et større høstbart overskudd enn det som har blitt utnyttet. Ved reguleringen i 2021 ble døgnkvoten mot lokalt ønske satt til én laks. Miljødirektoratet foreslår at døgnkvoten økes til to laks per fisker.

Vassdrag hvor bestandssituasjonen for anadrome laksefisk har blitt dårligere

095.41Z Storelva (Nordre Vartdal) (Ørsta kommune)

Vassdraget har et gytebestandsmål på 145 kg hunnfisk. Statsforvalteren i Møre og Romsdal opplyser at fiskeundersøkelser i regi NORCE høsten 2021 viste langt lavere forekomster av både voksen- og ungfisk av både laks og sjøørret enn hva som skulle forventes i vassdraget. Dette er en utvikling som har preget mange av elvene på Sunnmøre de senere årene. Statsforvalteren anbefaler derfor at det ikke lenger blir tillatt å fiske i dette vassdraget. Direktoratet deler Statsforvalterens vurdering og foreslår at det fra 2022 ikke åpnes for fiske i Storelva.

208.Z Reisavassdraget (Nordreisa kommune)

Reisaelva er et nasjonalt laksevassdrag. I forbindelse med reguleringen av fisket etter anadrome laksefisk fra 2021 ble fisketid og kvotebestemmelser for fangst av laks redusert. Årsaken til dette var et lavt høstbart overskudd og dårlig måloppnåelse, med en klar negativ trend de siste årene. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning vurderte at forvaltningsmålet sannsynligvis ikke var nådd for bestanden, og anbefalte at beskatningen ble redusert.

Den negative utviklingen ser ut til å ha fortsatt i Reisaelva også i 2021. Direktoratet bestilte derfor en midlertidig vurdering av måloppnåelse og beskatningsråd for vassdraget basert på perioden 2017-2021. I denne vurderingen skriver VRL at forvaltningsmålet for bestanden ikke er nådd, og at det har vært et svært lite eller ikke noe høstbart overskudd de siste årene. De anbefaler at bestanden ikke beskattes. Direktoratet foreslår derfor at det ikke blir åpnet for fiske etter laks i Reisaelva fra 2022.

Direktoratet foreslår at det åpnes for fiske etter sjøørret i de to nederste nåværende sonene fra 15.juli til og med 31.august. For å ytterligere redusere sannsynligheten for bifangst av laks forslås det også at fiske bare kan utøves med flue fisket med flytende line eller flytende dupp. Saktesynkende fortom (synk 1) tillates. Fluene skal ha maksimal lengde på fem cm., være bundet på enkelt- eller dobbeltkrok, med maksimal krokstørrelse 6, eller på plasttuber. Krok til tubeflue skal ha innklemte mottaker.

Vassdrag som foreslås åpnet for fiske på grunn av etablering av rutiner for rapportering av fangst

186.11Z Storvatnvassdraget (Skardstein - Andøy kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrapportering. Skardstein grunneierlag ber om at Storvatnet åpnes for fiske og opplyser at de vil innføre ordninger som skal sikre rapportering av fangst. Ved et tidligere prøvegarnfiske i Storvatnet ble det fanget til sammen 233 stasjonære ørret. Ørretbestanden ble vurdert som tett. Det ble ikke fanget noe man med sikkerhet vet er sjørørret. Direktoratet foreslår at fiskebestemmelsene fra før reguleringen 2021 gjeninnføres, det vil si fisketid for laks, sjørørret og sjørøye fra 15. juni til 31. august.

160.72Z Skauvollelva (Gildeskål)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrapportering. Grunneieren ber om gjenåpning av fiske. Han opplyser at elva er ca. 1200 meter og at han er grunneier på begge sidene. Ønsker å kunne fiske i perioden 15.07-30.08, og ha et uttak på inntil 10 laks og 10 sjørørret. Ønsker samtidig å sette ut hunnfisk. Han legger ikke opp til kortsalg, ut fra liten kvote og kort elv, og vil overholde frist for fangstrapportering. Direktoratet foreslår at det åpnes for fiske etter laks og sjørørret i perioden 15. juli til 31. august og at det innføres totalkvote for vassdraget på 10 laks og 10 sjørørret.

179.84Z Budalsvassdraget (Hadsel kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrapportering. Grunneierne ber om åpning for stangfiske i Dalsvatnet, og opplyser at de vil organisere fangstrapporteringen. Det ønskes fisketid fra 15. juni til 31. august. Etter et tidligere prøvegarnfiske ble det konkludert med at ørretbestanden domineres av sjørørret. Direktoratet foreslår at det åpnes for fiske etter sjørørret i perioden 15. juli til 15. august.

184.12Z Flatsetvassdraget (Hadsel kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrapportering. Grunneieren til Store Flatsetvann og Flatsetelva ber om å få åpnet vannet for fiske. Det opplyses at rutine for fangstrapporteringen skal forbedres. Tidligere undersøkelser tyder på at innsjøen har en middels andel sjørørret. Ut fra at grunneier nå er tydelig på at de nå vil få på plass en fangstrapportering, foreslår direktoratet at det åpnes for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye i Store Flatsetvann i perioden 15.06-31.08.

153.4Z Bøelva med Storelva (Meisfjordelva) (Leirfjord kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrapportering. Meisfjord utmarkslag ber om å få åpnet Meisfjordelva (Bøelva med Storelva) for fiske. Utmarkslaget vil stå for salg av fiskekort og rapportering av fangst. I lakseregisteret er vassdraget registrert med en bestand av sjørørret, men ikke en selvreproduserende bestand av laks. Direktoratet foreslår fisketid for laks og sjørørret fra 01.07 - 31.08. Vi foreslår også at det settes en personkvote per sesong på fem sjørørreter.

177.73Z Sneiselvassdraget (Lødingen kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrapportering. Sneisholmen og Sneisa Grunneierlag ber om åpning for fiske i Sneiselvassdraget. Det framgår at fangstrapporteringen skal

bedres. Vassdraget beskrives som relativt produktivt, med bestander av laks, sjørørret og sjørøye. I 2019 ble det gjennomført en yngelregistrering i utløpselva og innløpselva, som viste gode tettheter av laksyngel. Det ble telt gytefisk i vassdraget i 2020 og GBM ble vurdert som oppfylt.

Direktoratet foreslår at det åpnes for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye i Sneisvatnet i perioden 15.06-31.08, med en personkvote på to laks, fem sjørørret og fem sjørøyer per sesong. Det foreslås også en totalkvote for vassdraget på maksimalt 30 laks.

181.432Z Åvassdraget (Moskenes kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrappertering. På vegne av grunneiere ber Stiftelsen Anadrom om fisketid 01.07-31.08 i Ågvatnet. Det foreslås en totalkvote på 30 sjørørret, en personkvote på to sjørørreter per sesong. Fangstrappertering vil skje gjennom Inatur/Scanatura. Søknaden er vedlagt en bekreftelse fra representant fra Moskenes JFF, som oppgir at de forvalter Åvassdraget.

Normalt kommer innspill om bestemmelser for fiske fra grunneierlag eller forpaktende foreninger. I dette tilfellet er det oppgitt at det er Moskenes JFF som forvalter vassdraget, men søknaden kommer fra Stiftelsen Anadrom. Dette kan framstå som uryddig, og vi forutsetter at dette ikke skaper misforståelser og uklarheter om den nødvendige oppfølgingen og ansvarsfordelingen.

Vassdraget er registrert med bestander av sjørørret og sjørøye. Det foreligger imidlertid lite kunnskap om bestandene. Gjennom fiske og fangstrappertering vil man få innhentet mer kunnskap om bestandssituasjonen. For å legge til rette for dette, foreslår Miljødirektoratet at det åpnes for et begrenset fiske i tidsrommet 1. juli til 15. august. Forslaget om åpning av fiske gjelder bare for fiske etter sjørørret og bare for Ågvatnet.

168.9Z Fordalselva (Flekkoselva) (Steigen kommune)

Vassdraget ble ikke åpnet for fiske i 2021 pga. manglende fangstrappertering. Grunneiere i elva ønsker gjenåpning av fiske i Flekkoselva, med ønsket fisketid 15.06-31.08, med nattefredning fra 24.00-06.00. Et opplegg for fangstrappertering og fiskekortsalg er beskrevet i søknaden. Elva ble el-fisket og bonitert i 1989, og anadrom strekning ble vurdert til ca. 1,5 km. Tettheten av yngel ble vurdert som lav, selv om gyte- og oppvekstarealene ble vurdert som brukbare. Ifølge lakseregisteret finnes det en bestand av sjørørret i vassdraget. Gjennom fiske og fangstrappertering vil man få innhentet mer kunnskap om bestandssituasjonen. For å legge til rette for dette, foreslår Miljødirektoratet at det åpnes for et begrenset fiske i tidsrommet 1. juli til 15. august.

157.32X1 Botnelva (Rana kommune)

Grunneieren i elva ønsker at den blir åpnet for fiske, og har beskrevet hvordan salg av fiskekort og fangstrappertering skal foregå. Dette er ikke en vanlig elv, men en kanal fra et kraftverk hvor det i perioder med vannføring kan gå opp en god del laks og sjørørret. Det ble åpnet for prøvofiske i oktober 2021, og da ble det fisket opp 109 oppdrettslaks og én sjørørret. Direktoratet foreslår at det åpnes for fiske etter laks fra 01.07-14.09.

180.6Z Borgevassdraget (Vestvågøy kommune)

Stiftelsen Anadrom ber, på vegne av grunneiere, om fisketid 01.07-31.08 i Innerpollen, Ytterpollen og Lilandsvatnet. De foreslår en totalkvote på 50 sjørørret, en personkvote på to sjørørret per sesong og en personlig døgnkvote for utsett på en sjørørret. Legger opp til fangstrappertering gjennom

Inatur/Scanatura. Søknaden er vedlagt bekreftelse fra grunneier Per Johan Høyen, som er leder for Borglågen Utmarkslag. Han stiller seg bak søknaden.

Borgpollan Utmarkslag ber om å fiske ørret i Indre Borgpoll i tiden 15.06 - 17.08. De opplyser at ørretstammen er stor og fin, og at det er godt tilrettelagt for fiske i området. Kortsalg og fangstrapportering skal foregå gjennom Inatur. Driftsplan er utarbeidet.

Statsforvalteren i Nordland vurderer at vassdraget har en liten og svak bestand av laks og en større bestand av sjøørret. Det framgår ikke av søknaden fra stiftelsen om alle grunneiere til vassdraget stiller seg bak søknaden, eller hvor stor andel av grunneierne som stiller seg bak søknaden. Det er vanskelig å kunne se for seg hvordan grunneierne skal kunne organisere en totalkvote, uten at de blir organisert i et felles lag eller en overbygning.

Statsforvalteren i Nordland mener søknaden fra Borgpollan Utmarkslag og bekreftelsen fra leder i Borglågen Utmarkslag tyder på at grunneierne i deler av Indre Borgpoll og Lilandsvatnet (Rystadvatnet) er bra organisert. Statsforvalteren er usikker på status for organiseringen i Ytre Borgpoll.

Direktoratet foreslår derfor at det kun åpnes for fiske etter sjøørret i Indre Borgpoll og i Lilandsvatnet i perioden 01.07-15.08 med personlig kvote på to sjøørreter per sesong.

179.62Z Jenndalsvassdraget (Vågan kommune)

Stiftelsen Anadrom ber, på vegne av grunneiere, om fisketid 01.07-31.08 i Øvre Jenndalsvatnet og Nedre Jenndalsvatnet. De foreslår en totalkvote på 20 sjøørret, en personkvote på to sjøørret per sesong og en personlig døgnkvote for utsett på én sjøørret. Fangstrapportering skal foregå gjennom Inatur/Scanatura. Søknaden er vedlagt en liste med navn på sju grunneiere som er kontaktet og stiller seg bak søknaden.

Vassdraget er registrert i lakseregisteret, men ikke med anadrome bestander. Statsforvalteren i Nordland opplyser at det under prøvefiske i oktober 2007 ikke ble registrert sikre anadrome laksefisk i hverken Nedre Jenndalsvatnet (69 ørret) og i Øvre Jenndalsvatnet (30 ørret og 89 røyer). Oppvandringsforholdene i elva/bekken nedstrøms Nedre Jenndalsvatnet beskrives som svært vanskelige. Basert på disse opplysningene kan det være relevant å spørre om vassdraget er riktig vurdert som anadromt.

Vi ser i utgangspunktet positivt på forslag til fiskebestemmelser, og håper at et fiske kan avklare vassdragets status. Det framgår imidlertid ikke av søknaden om alle grunneiere til vassdraget stiller seg bak søknaden, eller hvor stor andel av grunneierne som stiller seg bak søknaden. Til tross for dette velger vi likevel å foreslå at det åpnes for fiske etter sjøørret i Øvre Jenndalsvatnet og Nedre Jenndalsvatnet i perioden 01.07 til 15.08 med sesongkvote på to sjøørreter per fisker.

179.43Z Karlsvatnvassdraget i (Vågan kommune)

Stiftelsen Anadrom ber, på vegne av grunneiere, om fisketid 01.07-31.08 i Karlsvatnet. Det foreslås en totalkvote på 20 sjøørret, en personkvote på to sjøørret per sesong og en personlig døgnkvote for utsett på én sjøørret. Det opplyses at fangstrapportering skal foregå gjennom Inatur/Scanatura. Statsforvalteren i Nordland opplyser at søknaden er vedlagt en liste med navn på tre grunneiere som er kontaktet og stiller seg bak søknaden. Det er opplyst at disse tre representerer ca. 90 % av

vassdraget. Direktoratet foreslår at det åpnes for fiske etter sjøørret i Karlsvatnet i perioden 01.07-15.08 med totalkvote på 20 sjøørreter. Personlig sesongkvote: to sjøørreter pr fisker.

179.71Z Storvatnvassdraget (Vågan kommune)

Stiftelsen Anadrom ber, på vegne av grunneiere, om fisketid 01.07-31.08 i Storvatnet. De foreslår en totalkvote på 20 sjøørret, en personkvote på to sjøørreter per sesong og en personlig døgnkvote for utsett på én sjøørret. Det opplyses at fangstrapportering skal foregå gjennom Inatur/Scanatura. Søknaden er vedlagt en bekreftelse fra en grunneier som stiller seg bak søknaden. Denne grunneieren oppgis å representere mer enn 90 % av vassdraget.

Direktoratet foreslår fisketid for Storvatnet fra 01.07 - 15.08, med en sesongkvote på to sjøørreter per fisker. Totalkvote: 20 sjøørreter.

107.21Z Vasselva (Aureosen) (Hustadvika kommune).

Aureosen velforening har etter avtale med grunneierne i vassdraget bedt om at fisket gjenåpnes i vassdraget etter at rutiner fangstrapportering har blitt etablert. Direktoratet foreslår fisketid for laks og sjøørret i perioden fra 01.07 - 31.07.

Vassdrag hvor det er behov for endring på grunn av feil i hovedregulering

022.1Z Songdalselva (Kristiansand kommune)

Ved en inkurie ble ikke kvoter fra forrige forskrift videreført i den gjeldende forskrift. Direktoratet forslår å gjeninnføre døgnkvoter på 1 laks og 2 sjøørret per fisker.

031.Z Lysevassdraget (Sandnes kommune)

I forbindelse med hovedreguleringen av fisketidene for 2021-2025 fremmet lokal forvaltning ønske om å korte inn fiske sesongen for laks til 15.6 - 31.8 (reduert fisketid fra 15.6 - 20.9) fordi det ikke lenger var et lokalt ønske om å fiske etter laks utenfor nasjonal ramme. Dette ble ikke fanget opp i hovedrevisjonen av fiskebestemmelsene. Direktoratet foreslår ny fisketid for laks fra 15. juni til 31. august.

139.Z Namsen (Namsos kommune)

Ved en inkurie som skyldes en misforståelse mellom lokal forvaltning og direktoratet ble personlig sesongkvote for sjøørret i Namsenvassdraget satt så lavt som fire sjøørreter ved revisjon av fiskebestemmelsene i 2021. Det ble ikke innført noen begrensninger i fisket av sjøørret med faststående redskaper i Namsenfjorden.

I 2019 klassifiserte VRL tilstanden til sjøørretbestanden i Namsenvassdraget som dårlig. Påvirkning fra lakselus og samlet påvirkning fra fangst er vurdert å være moderat. I den gamle fiskeforskriften var det ingen kvotebegrensninger av fisket etter sjøørret i Namsen. Innføring av døgnkvoter vil aleine innebære redusert fangstpåvirkning sammenliknet med årene før 2021. Direktoratet forslår derfor å ta vekk sesongkvote per fisker fra forskriften. Døgnkvoten på én sjøørret per fisker i Namsen hovedelv og to sjøørreter per fisker i Høylandsvassdraget foreslås beholdt.

193.Z Skøelvvassdraget (Sørreisa kommune)

Ved en inkurie ble ikke innspillet fra Skøelva fiskeutvalg til endrede fiskebestemmelser vurdert i hovedreguleringene. Utvalget foreslo å endre fisketiden, slik at det kan fiskes fram til 15. august for

området oppstrøms fisketrappa og fram til 15. september nedstrøms trappa. Videre ble det foreslått å fjerne totalkvoten på laks og innført en ny regel om at fangsten av laks og sjørret ikke skal overgå 35 % av det som blir videoregistrert. Sesongkvoten på 12 laks per fisker er foreslått videreført, men at maks 6 av disse kan være mellomlaks 70-90 cm. Det er foreslått døgnkvote per fisker på én laks og to sjørret, og sesongkvote per fisker på 12 sjørret.

Skøelvvassdraget har beskatningsråd 0. Direktoratet foreslår å fjerne totalkvoten, innføre utvalgets foreslåtte personlige kvoter og endre sluttdato for fiske oppstrøms fisketrappa til 15. august. Direktoratet mener ønsket om å fiske nedstrøms fisketrappa til 15. september, som er utenfor fisketidsrammen, er godt nok begrunnet, jf. retningslinjene.

Andre endringer

109.Z Driva (Sunndal kommune)

Drivavassdraget er infisert med lakseparasitten *G. salaris*. Høsten 2022 og 2023 er det planlagt kjemisk behandling av vassdraget med formål å utrydde parasitten. Den kjemiske behandlingen vil foregå på et tidspunkt som overlapper med nåværende fisketid. Direktoratet ønsker å unngå en slik overlapp, og foreslår at fisket i Driva avsluttes 7. august.

109.5Z Litledalselva (Sunndal kommune)

Litledalselva er infisert med lakseparasitten *G. salaris*. Høsten 2022 og 2023 er det planlagt kjemisk behandling av vassdraget med formål å utrydde parasitten. Den kjemiske behandlingen vil foregå på et tidspunkt som overlapper med nåværende fisketid. Direktoratet ønsker å unngå en slik overlapp, og foreslår at fisket i Litledalselva avsluttes 7. august.

109.4Z Usma (Sunndal kommune)

Usma er infisert med lakseparasitten *G. salaris*. Høsten 2022 og 2023 er det planlagt kjemisk behandling av vassdraget med formål å utrydde parasitten. Den kjemiske behandlingen vil foregå på et tidspunkt som overlapper med nåværende fisketid. Direktoratet ønsker å unngå en slik overlapp, og foreslår at fisket i Litledalselva avsluttes 14. august.

108.3Z Batnfjordselva (Gjemnes kommune)

Batnfjordselva er infisert med lakseparasitten *G. salaris*. Høsten 2022 og 2023 er det planlagt kjemisk behandling av vassdraget med formål å utrydde parasitten. Den kjemiske behandlingen vil foregå på et tidspunkt som overlapper med nåværende fisketid. Direktoratet ønsker å unngå en slik overlapp, og foreslår at fisket i Batnfjordselva avsluttes 14. august.

073.Z Lærdalselvi (Lærdal kommune)

Det er ikke åpnet for fiske etter laks i Lærdalselvi. I henhold til retningslinjene for regulering av fisket kan det åpnes for fiske etter sjørret dersom kunnskapsgrunnlaget tilsier at det er forsvarlig. Dette er gjort i Lærdalselvi, med fisketid for fiske etter sjørret fra 1. juni til 31. august. En forutsetning for slikt fiske er at fiskebestemmelsene tilpasses slik at sannsynligheten for bifangst blir redusert. Direktoratet foreslår at fiske etter sjørret kan utøves fra 1. juli til 31. august. Dette fordi sjørret i mindre grad enn laks er til stede i vassdraget før 1. juli, slik at fiske før dette tidspunktet ofte vil resultere i fangst av laks. For å ytterligere redusere sannsynligheten for bifangst av laks forslås det også at fisket bare kan utøves med flue fisket med flytende line eller flytende

dupp. Saktesynkende fortom (synk 1) tillates. Fluene skal ha maksimal lengde på fem cm., være bundet på enkelt- eller dobbeltkrok, med maksimal krokstørrelse 6, eller på plasttuber. Krok til tubeflue skal ha innklemte mottaker

020.Z Tovdalselva (Kristiansand kommune)

Det opplyses fra elveeierlaget at man i flere år har hatt midtsesongsevaluering med forhåndsavtalte tiltak, men at dette så langt ikke har framkommet av forskriften. Laget ønsker at dette tas inn, noe som støttes av Statsforvalteren i Agder. Direktoratet foreslår at "midtsesongsevaluering med forhåndsavtalte tiltak" legges inn i tabellen i vedlegg 1 til forskriften.

137.7Z Lauvsneselva (Flatanger kommune)

Grunneier ønsker fisketid etter laks til 31. oktober. Av lakseregisteret framgår det at laksebestanden i vassdraget er tapt og at sjørretbestanden er redusert. Statsforvalteren i Trøndelag opplyser at det sannsynligvis ikke er egne bestander av hverken laks eller sjørret i vassdraget og at fangsten i hovedsak består av rømt oppdrettslaks, som det er gunstig at blir fisket opp. Fangstrapporteringen er vurdert som mangelfull, men denne skal nå bedres. Direktoratet forslår derfor at fisketiden for laks forlenges til 31. oktober i tråd med lokalt ønske. Fordi eventuelle sjørreter som fiskes i vassdraget kan være hjemmehørende i andre vassdrag foreslås det samtidig at det ikke lenger skal være tillatt å fiske sjørret i Lauvsneselva.

141.Z Opløyelva (Nærøysund kommune)

Grunneier opplyser at det i likhet med tidligere år ble det også i år sett mye fisk i Opløyelva sent på høsten, fisk som man basert på tidligere erfaring mener i hovedsak var oppdrettslaks. Fordi fisket etter gjeldende regulering avsluttes den 15.09, ble det ikke blitt gjort forsøk på å fange denne. Vi tror derfor det ville være hensiktsmessig at någjeldende forskrift om fisketid i Opløyelva blir endret i retning av tidligere forskrift som åpnet for høstfiske. Statsforvalteren i Trøndelag opplyser at det sannsynligvis ikke er egne bestander av hverken laks eller sjørret. De tar en del oppdrettslaks i elva, og denne gjerne kommer opp sent. Statsforvalteren mener at dette fisket er til liten ulempe for villaksen og kan utvides noe.

Direktoratet forslår at fisketiden for laks forlenges til 31. oktober i tråd med lokalt ønske. Fordi eventuelle sjørreter som fiskes i vassdraget kan være hjemmehørende i andre vassdrag foreslås det samtidig at det ikke lenger skal være tillatt å fiske sjørret i Opløyelva.

023.Z Audna (Lindesnes kommune)

Miljødirektoratet har i en årrekke mottatt varsler og rapporter fra lokalt oppsyn, statsforvalteren og privatpersoner om at det foregår mye krøking av fisk i Melhusfossen i Audna. Lokalt oppsyn i Audna gjennomførte i 2021 35 oppsynsturer langs vassdraget, med særlig fokus på Melhusfossen. I en rapport utarbeidet av oppsynet etter sesongen 2021, pekes det på at det fortsatt er mye fisk som blir krøket, men at det er mest utilsiktet krøking.

Som en følge av problemet med krøking av fisk i Melhusfossen innførte Miljødirektoratet, i 2017, krav om blant annet bruk av sirkelkrok og flue i deler av Melhusfossen. Ifølge Fylkesmannen i Agder ble utfordringene i Melhusfossen mindre enn tidligere, men krøking foregikk fortsatt. I 2019 og 2020 sendte Miljødirektoratet på høring forslag til fiskebestemmelser som ytterligere skulle redusere risikoen for at fisk skulle krøkes under fisket. Ingen av disse bestemmelsene ble innført.

Det er forbudt å bruke stang eller håndsnøre på en slik måte at fisken sannsynligvis vil krøkes, jf. forskrift 25. februar 2003 om oppgaveplikt og om redskaper som er tillatt benyttet ved fiske etter anadrome laksefisk § 2 fjerde ledd. Gjeldende regulering for Melhusfossen, med blant annet forbud mot bruk av annen redskap enn sirkelkrok eller flue i deler av fossen, har ikke hatt tilstrekkelig effekt for å forhindre krøking. Som påpekt innledningsvis, er mye av krøkingen utilsiktet, og fisk krøkes selv med "pent" fiske med lovlig redskap. Dette viser at arbeid med atferdsendringer hos fiskere ikke er nok, og at mye av problemet er at fiske i deler av Melhusfossen er vanskelig å gjennomføre uten at det kommer i konflikt med forbudet mot å bruke stang eller håndsnøre på en slik måte at fisken sannsynligvis vil krøkes.

For å ytterligere redusere sannsynligheten for at fisk krøkes i Melhusfossen foreslår Miljødirektoratet at det fra Melhusfossen bru og 80 meter nedstrøms bare kan fiskes med flue fisket med flytende line eller flytende dupp. Saktesynkende fortom (synk 1) tillates. Fluene skal ha maksimal lengde på fem cm., være bundet på enkelt- eller dobbeltkrok, med maksimal krokstørrelse 6, eller på plasttuber.

111.7Z Søya (Surnadal kommune)

Vassdraget har i dag redusert fisketid. I regi Norske lakseelver initiert et pilotprosjekt om fiskeregler i vassdrag som har særlig uforutsigbar vannføring og lakseoppgang. Formålet med prosjektet er å utvikle lokalt tilpassede fiskeregler til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere, samtidig som fiskebestandenes produktivitet sikres. Søya er ett av to vassdrag der elveeierlaget i samarbeid med Norske lakseelver har utarbeidet forslag til bestemmelser for fiske etter laks og sjørret. Med dette som utgangspunkt foreslår direktoratet fisketid i Søya fra 1.juni-31. august. Totalkvote for vassdraget: 250 laks og 150 sjørreter. Sesongkvote: åtte laks og seks sjørreter per fisker. Ukeskvote: Fire laks og tre sjørreter per fisker. Døgnkvote: Én laks og én sjørret per fisker. Midtsesongevaluering med forhåndsavtalte tiltak. Fiske er kun tillatt fra øvre grense for kanalisert strekning til sjøen

102.6Z Tressa (Vestnes kommune)

Vassdraget har i dag kort fisketid. I regi Norske lakseelver initiert et pilotprosjekt om fiskeregler i vassdrag som har særlig uforutsigbar vannføring og lakseoppgang. Formålet med prosjektet er å utvikle lokalt tilpassede fiskeregler til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere, samtidig som fiskebestandenes produktivitet sikres. Tressa er ett av to vassdrag der elveeierlaget i samarbeid med Norske lakseelver har utarbeidet forslag til bestemmelser for fiske etter laks og sjørret. Med dette som utgangspunkt foreslår direktoratet fisketid i Søya fra 1.juni-31. august. Totalkvote for vassdraget 160 laks og 80 sjørret. Sesongkvote åtte laks og seks sjørreter per fisker. Ukeskvote: Fire laks og tre sjørreter per fisker. Døgnkvote: To laks og to sjørreter per fisker. Fiske er kun tillatt nedstrøms bru i Øvstedalen.

6. Forslag til endringer i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen

Miljødirektoratet foreslår å endre fiskebestemmelsene i to sjøområder. Nedenfor følger begrunnelsene for disse endringene. Foreslåtte endringer framgår av vedlagte forslag til forskrift om endringer i forskrift 15. mars 2021 nr. 797 om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen (vedlegg 2).

Drammensfjorden:

Fra 2021 ble det ikke lenger åpnet for fiske med faststående redskaper i Drammensfjorden. Drammenselva og Lierelva er begge infisert med lakseparasitten *G. salaris*. Så lenge parasitten er til stede i vassdraget er det ikke en målsetning at forvaltningsmålet for disse vassdragene oppnås. Direktoratet foreslår derfor å gjeninnføre fisketiden i Drammensfjorden (innenfor en linje fra Blindeskjæra til Dramstad) slik den var fram til 2020. dvs. fiske sesong fra 15. juni til 4. august, med ukentlig fisketid fra mandag kl. 18 til fredag kl. 18.

Kommunene Berlevåg, Tana og Gamvik samt ytre deler av kommunene Lebesby og Nordkapp:

Miljødirektoratet foreslår at det heller ikke i 2022 blir åpnet for fiske etter anadrome laksefisk med faststående redskaper i sjø i kommunene Berlevåg, Tana og Gamvik samt ytre deler av kommunene Lebesby og Nordkapp. Den geografiske avgrensningen er identisk det området som var omfattet av bestemmelsene for 2021.

I tråd med artikkel 12 i avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanvassdraget er det opprettet en egen felles overvåknings- og forskningsgruppe (OFG). OFG har blant annet ansvar for å framstille årlige statusrapporter for laksebestandene i elva. Kunnskap om bestandstilstand og påvirkningsfaktorer vurderes generelt til å være god når det gjelder laksebestandene i Tanavassdraget, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10.

Ny kunnskap tilsier at de flere av de viktigste bestandene i Tana ikke har hatt noe høstbart overskudd de seneste tre årene. Prognosene tilsier at disse bestandene heller ikke i 2022 får et høstbart overskudd. Et vedtak om å åpne for beskatning av tanalaksen vil dermed innebære at man legger til rette for videre overbeskatning av disse bestandene. Vedtak om å åpne for fiske på disse bestandene vil være i strid med kriteriene for å tillate høsting i naturmangfoldloven § 16 tredje ledd, da best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at de aktuelle bestandene ikke produserer et høstingsverdig overskudd. Det vil også være i strid med formålet om bærekraftig bruk fastsatt i naturmangfoldlovens formålsbestemmelse samt forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 og Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (*Salmo salar*), fastsatt i medhold av naturmangfoldloven § 13. Et vedtak om åpning for fiske på tanalaksen vil ikke bare motarbeide kvalitetsnormens mål om å snarest mulig oppnå god kvalitet for disse laksebestandene, men øke risikoen for at de aktuelle bestandene kommer i fare for å bli utryddet. Tiltak for å bevare og bygge opp bestandene i Tana vil være vesentlig for å sikre at tanalaksen også i framtida kan være en viktig del av grunnlaget for næring og rekreasjon langs kysten og i Tanadalen, herunder samisk kulturutøvelse.

I siste statusrapport fra OFG framgår det at innsiget av tanalaks, dvs. antallet tanalaks som vender tilbake til kysten av Norge, har gått ned de senere årene. I tillegg til en lav bestandsstatus sammenliknet med forvaltningsmålene og med det redusert smoltproduksjon, ser situasjonen de siste tre årene ut til å ha blitt forverret på grunn av en svært dårlig overlevelse i laksens første år i sjøen. Av rapporten framgår det at bestandene i selve Tanaelva og i Kárášjohka, lešjohka og Anárjohka har hatt spesielt dårlig måloppnåelse. I disse områdene, som utgjør 84 % av det samlede produksjonsarealet i Tana, er det i perioden 2018 til 2021 beregnet et årlig gjennomsnittlig underskudd på 30 til 35 tonn gyttende hunnfisk. Til sammenlikning er det totale gytebestandsmålet for Tana 57 tonn hunnfisk. Rapporten sier videre at lite smålaks de tre foregående årene og lite mellomlaks i 2020 og 2021 innebærer at det kan forventes svært lavt innsig av mellom- og storlaks også i 2022, og av storlaks i 2023.

For å beskytte laksebestandene i Tana mot overbeskatning foreslås det derfor at det ikke åpnes for fiske med kilenot i de sjøområdene der det beskattes mest tanalaks.

Geografisk avgrensing

Resultater fra Kolarctic-Salmon viste at laks fra Tana inngår i fangstene i alle forvaltningsregioner i Finnmark. For å unngå beskatning av Tanalaks helt, burde det derfor ikke bli åpnet for fiske i noen av disse regionene. Av hensyn til fortsatt å kunne utøve sjølaksefiske som del av sjøsamisk kulturutøvelse foreslår imidlertid direktoratet at det ikke åpnes for fiske med faststående redskaper i de sjøområdene andelen tanalaks i fangstene er høyest. Det omfatter hele Berlevåg, Tana og Gamvik kommuner, samt de ytre områdene av kommunene Lebesby og Nordkapp. Forslaget innebærer at et begrenset sjølaksefiske kan opprettholdes i sjøområder der bestander fra Tanavassdraget utgjør en relativt mindre andel av fangstene.

Nærmere om forskriftsforslaget

Miljødirektoratet foreslår at § 4 i forskrift 15. mars 2021 nr. 797 om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen endres slik at det i 2022 ikke vil være tillatt å fiske laks med faststående redskap i sjøen i kommunene Berlevåg, Tana og Gamvik samt ytre deler av kommunene Lebesby (nord for ei linje fra Veidgamneset til Vardnesodden) og Nordkapp (nord for ei linje fra Hjellneset til Flatvika).

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er foreslått å åpne 14 vassdrag som i 2021 ikke var åpnet for fiske. Dette vil gi økte fiskemuligheter lokalt. I noen vassdrag er det foreslått å redusere fisketid eller ikke åpne for fiske etter en eller flere arter. Dette kan innebære reduserte fiskemuligheter, og kan potensielt medføre inntektstap for berørte grunneiere samt redusert rekreasjonsverdi for fiskerne. I noen vassdrag er det foreslått endringer i andre bestemmelser enn fisketid, f.eks. kvoter eller midtsesongevaluering. Generelt vurderes endringer i andre bestemmelser å ha mindre konsekvenser for grunneiere og elvefiskere enn endringer i fisketider (inkl. stans av fisket). Konsekvensene av endringer i andre bestemmelser vurderes derfor å være små.

For de som fisker etter anadrome laksefisk med faststående redskaper i Drammensfjorden vil åpning av dette fisket være positivt. Antall registrerte kilenøter i Drammensfjorden har i perioden 2018 - 2020 variert mellom to og fire.

For di SSB ikke publiserer fangsttall med lavere oppløsning enn for hele kommuner, har vi ikke tilgang til informasjon om hvor mye laks som har vært fisket i de berørte områdene av Lebesby og Nordkapp kommuner. I perioden 2017 til 2020 har Berlevåg, Tana og Gamvik samlede rapporterte fangster variert mellom 19 731 kg (2018) og 5 448 kg (2020). I hele Lebesby og Nordkapp kommuner har de samlede fangstene i samme periode variert mellom 20 950 kg (2018) og 14 645 kg (2020).

I 2020 ble det registrert redskaper ved 204 fiskeplasser innenfor de områdene der det foreslås å ikke åpne for fiske med faststående redskaper i 2022. I kommunene i Berlevåg, Tana og Gamvik hadde 51 fiskere registrert 118 av disse redskapene. Det vil si at hver fisker i disse kommunene i gjennomsnitt var registrert med 2,3 redskaper. Dersom vi legger dette til grunn for de øvrige områdene som er omfattet av forslaget, vil ca. 90 fiskere som fisket i 2020 bli berørt. For disse vil en endring som skissert innebære at det ikke blir anledning til å utøve kultur, hobby og/eller næring basert på tradisjonelt sjølaksefiske i de aktuelle områdene i 2022.

Miljødirektoratet vurderer at de foreslåtte endringene vil ha små administrative konsekvenser for forvaltningen.